

Dve hlavné kategórie Božieho zjavenia sú všeobecné zjavenie a zvláštne zjavenie. Vo všeobecnom zjavení Boh odhaľuje seba samého nejakým nepriamym, prirodzeným prostriedkom. Zvláštne zjavenie je Božie odhaľovanie seba samého prostriedkom priamym, nadprirodzeným.

Príroda

Boh sa tiež zjavuje prostredníctvom prírody a vesmíru. Stvorenie celou svojou nekonečnou rozmanitosťou, krásou a poriadkom odráža nekonečne múdreho a mocného Boha. Mesiac a nespočetné hviezdy na nebesiach sú dielom prstov Hospodinových; Jeho meno je vznešené po celej zemi, ktorú stvoril (Žalm 8).

Dôležité informácie o všeobecnom zjavení v prírode poskytuje Žalm 19. "Bez slov sa Božia sláva vypráva po celej zemi. Boží odraz v nesmiernych plejádach pozorujú ľudia na celom svete". Božiu velebnosť, ako ju zjavuje ríša prírody, oslavujú ešte ďalšie žalmy, napr. Žalm 29, 33, 93, 104.

Pavol káže obyvateľom Lystry o tom, že Boh Stvoriteľ neustále ponecháva svedectvo o svojom vzťahu ku svetu: "Zvestujeme vám, aby ste sa ...obrátili k živému Bohu, ktorý učinil nebo, zem, more a všetko, čo je v nich... neprestal dosvedčovať sám seba tým, že im preukazoval dobro: dával vám z neba dážď aj úrodu v pravý čas, sýtil vás pokrmom a naplňoval radosťou" (Skutky 14:15-17).

V prejave k Aténčanom na Aeropágu (Skutky 17) sa Pavol odvoláva na to, čo im bolo zjavené všeobecným zjavením: že Boh je Stvoriteľ a zvrchovane vládne svojmu stvoreniu. Je svojbytný, je zdrojom života a všetkého čo ľudstvo potrebuje, a je nablízku a činný v ľudských záležitostiach. Významné je, že Pavel pre toto Božie odhaľovanie seba samého skrze prírodu udáva dôvod: "Boh to učinil preto, aby ho ľudia hľadali, či by sa ho snád' nejakým spôsobom mohli dopátrať a tak ho nájsť" (Skutky 17:27). To predstavuje onen pozitívny cieľ všeobecného zjavenia.

Pasáž listu Rímskym 1:18-21 sa niekedy nazýva *locus classicus*, klasické miesto o Božom odhaľovaní seba samého v prírode. Všeobecné zjavenie prostredníctvom prírody je dané univerzálne a univerzálne sa aj prijíma. Prináša pravdu o Bohu všetkým ľudským bytostiam včetně hriešnikov. Prostredníctvom prírody sa zviditeľňujú neviditeľné Božie vlastnosti - "jeho večná moc a božstvo". Túto pravdu o Bohu, ktorá je sprostredkovaná skrze prírodu, je možné "od stvorenia sveta vidieť, keď ľudia premýšľajú o jeho diele" (Rímskym 1:20). Ako zmyslové vnemy, tak aj rozumové reflexie sa musia vysporiadať s prírodnými javmi.

Zjavenie skrze prírodu je zjavenie od Boha o Bohu. Božia reč v prírode sa nesmie zamieňať s poňatím hovoriaceho vesmíru, ako je to u tých, ktorí tvrdia, že príroda hovorí, a že preto musíme počúvať, čo príroda hovorí, ako by príroda bola hlasom Božím. Posolstvo Biblie znie: "Počúvajte Boha!" nie "Počúvajte čo hovorí príroda".

Boh sa zjavuje v stvorenom poriadku prírody, napriek tomu ho však nie je možné stotožňovať so stvoreným vesmírom, ako tvrdí panteizmus. Zem ani stvorený vesmír nie je Boh ani bohovia.

Keby tomu tak bolo, ich skaza by bola skazou Boha. Na druhej strane: Boh sa angažuje v prebiehajúcich procesoch vesmíru, ktorý stvoril, a zjavuje sa mnohými spôsobmi. (Pozri článok Edgar H.Andrews: *Stvorenie a veda - syntéza*).

Spurný hriešnik, žiaľ, potlačuje pravdu o Bohu, ktorú zjavuje príroda, privoláva si Boží hnev (Rímskym 1:18) a podlieha ďalším bezbožnostiam (Rímskym 1:21-32).

Všeobecné zjavenie prináša príbuzné poznanie Boha všetkému ľudstvu. Toto poznanie je pravé, jasné a neoblomné. Svedectvo Boha Stvoriteľa o sebe... pokračuje deň čo deň, hodinu čo hodinu, každú chvíľu. Padlý človek nie je nikdy úplne odtrhnutý ani izolovaný od Božieho zjavenia.

Hriešne ľudstvo zámerne potlačuje a zavrhuje poznanie Boha. Vyrába si náhrady pravdy, prekračuje Boží zákon zapísaný vo svojom srdci a vynachádza nových bohov. Poznanie pravého Boha prostredníctvom všeobecného zjavenia je prevrátené do tej miery, že sa stáva prameňom bohov mnohých svetových náboženstiev. Boh je vytváraný k obrazu ľudských bytostí namiesto toho, aby ľudské bytosti uznávali, že boli stvorené k obrazu Božiemu.

Na základe poznania pravdy, ktorú prináša všeobecné zjavenie, nie je však možné dospieť k spásnemu poznaniu Boha. Pravda všeobecného zjavenia "slúži podobne ako (biblický) zákon len k obvineniu, ale nie k ospravedlneniu". Duch si tejto skutočnosti však môže použiť, aby človeka primäl hľadať pravdu (Skutky 17:27).

Rovnako ako písomný zákon aj všeobecné zjavenie odsudzuje hriešnikov, aby ich nasmerovalo k Vykupiteľovi, ktorý sa nachádza mimo nich samých. Zámerom všeobecného zjavenia je viesť hriešnikov k zvláštnemu zjaveniu, t.j. k zjaveniu Ježiša Krista ako Pravdy, ktorá oslobodzuje ľudí z pod vlády hriechu.

(Výňatky z knihy Stanley M.Horton: Systematická teológia, str.77-83, Kresťanský život Albrechtice, 2001)

Späť [na začiatok článku](#) .

Späť [na zoznam článkov](#) .

Vytvorené: 24. septembra 2010.

Upravené: 15. marca 2013.